

Lihakeskusliitto ry (0201612-9)
Eteläranta 10, 00130 Helsinki
email mari.hannuksela@lihakeskusliitto.fi
puh. 040 5151379

LAUSUNTO

20.4.2026

maa- ja metsätalousvaliokunta
MmV@eduskunta.fi

Viite: HE 36/2026 vp

Hallituksen esitys eduskunnalle laeiksi elintarvikemarkkinalain ja oikeudenkäynnistä markkinaoikeudessa annetun lain 1 luvun 6 §:n ja 5 luvun 2 §:n muuttamisesta

Lihakeskusliitto ry kiittää maa- ja metsätalousvaliokuntaa mahdollisuudesta lausua ja lausuu kohteliaimmin seuraavaa:

Lihakeskusliiton jäsenet ovat liha- ja valmisruokateollisuuden perhe- ja pk-yrityksiä. Ne ovat teurastamoita, lihatukkuja, lihanjalostamoita ja valmisruokatehtaita.

Lihakeskusliitto pitää elintarvikemarkkinavaltuutetun ja -toimiston toimintaa hyvänä ja tärkeänä. Toimijat eivät kuitenkaan ole juurikaan tuoneet epäkohtia valtuutetun viralliseen käsittelyyn. Syy tähän on anonymiteetin puute ja siitä seuraava kaupallisten kostotoimien pelko. ETMV:n julkistama anonyymi kanava onkin erittäin tervetullut.

Lihakeskusliitto kannattaa nyt lausunnolla olevan säädösmuutoksen tavoitetta ”edistää elintarvikemarkkinan toimivuutta parantamalla heikomman osapuolen suojaa elintarvikemarkkinalla sekä erityisesti maataloustuotteita ja elintarvikkeita myyvän tavarantoimittajan asemaa sopimuskumppanina”.

Säädösmuutos tuo kuitenkin lisää kansallista sääntelyä. Yleisesti Lihakeskusliitto suhtautuu sääntelyn lisäämiseen kriittisesti. Tässäkin tapauksessa uusi sääntely tuo suomalaiseen ruokaketjuun merkittävää hallinnollista taakkaa. Erityisen ongelmallista on se, että suomalaiset yritykset joutuvat eri asemaan kuin muut EU-sisämarkkinoilla toimivat yritykset. Tarkoitus parantaa suomalaisen toimijan asemaa voikin kääntyä itseään vastaan.

Kaupan merkit ovat ok, kunhan kauppatavat ovat ok

Lihakeskusliitto näkee, että kaupan omat merkit ovat merkittävä osa ruokaketjun toimintaa. Tiivistettynä: Kaupan merkit ovat ok, kunhan kauppatavat ovat ok.

Kuka kutsuu koolle neuvottelut poikkeuksellisten olosuhteiden johdosta?

Lihakeskusliitto pyytää kohteliaimmin, että säädökseen kirjataan selkeä määrittely siitä, mikä tai mitkä tahot määrittelevät nuo säädösmuutoksen tarkoittamat poikkeukselliset olosuhteet (3 a §). Vuonna 2022 Elintarvikemarkkinavaltuutettu ansiokkaasti kutsui koolle ruokaketjun keskeiset toimijat, ja nämä yhdessä linjasivat asiaa. Määrittelyn voisi tehdä myös maa- ja metsätalousministeriö.

Jos selkeää määrittelyä ei tehdä, ruokaketjun vahvimmat toimijat neuvottelevat ennen muita ja saavat etumatkaa muihin. Pahimmillaan pk-yritykset jäävät poikkeuksellisissa olosuhteissa kokonaan ilman helpotuksia.

Tulkinnan oltava selkeää kaikille

Lihakeskusliitto on seurannut elintarvikemarkkinalain muutoksen ympärillä käytävää keskustelua. Jatkon kannalta on välttämätöntä varmistaa, että kaikki osapuolet tulkitsevat säädöksiä samalla tavalla. Lihakeskusliitto pyytää kohteliaimmin, että maa- ja metsätalousministeriö ja elintarvikemarkkinavaltuutettu ja -toimisto yhdessä tiedottavat tulkinnoista nopeasta ja selkeästi.

Kunnioittavasti

Lihakeskusliitto ry:n puolesta

Mari Hannuksela, toimitusjohtaja

This document contains 2 pages before this page

Dokumentet inneholder 2 sider før denne siden

Tämä asiakirja sisältää 2 sivua ennen tätä sivua

Dette dokument indeholder 2 sider før denne side

Detta dokument innehåller 2 sidor före denna sida

MARI JOHANNA HANNUKSELA

Lihakeskusliitto ry, FI02016129, PL 115, 00241, Helsinki

80207ad2-c1df-4768-8cb8-e450e9578cfa - 2026-04-20 11:22:55 UTC +03:00

BankID / MobileID - 076b2603-b29d-408c-8735-34818cb67143 - FI

Representative - Nimenkirjoitusoikeus - Firmateckningsrätt - Representant - Repræsentant

authority to sign

representative

custodial

asemavaltuus

nimenkirjoitusoikeus

huoltaja/edunvalvoja

ställningsfullmakt

firmateckningsrätt

förvaltare

autoritet til å signere

representant

foresatte/verge

myndighed til at underskrive

repræsentant

frihedsberøvende